

F?rat Netlessfobi ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *F?rat Netlessfobi ?lçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21833>

Özet

F?rat Netlessfobi Ölçe?i, bireylerin internet ba?lant?s?n?n kesilmesi veya eri?ilememesi durumunda ya?ad?klar? kayg?, huzursuzluk ve stres düzeylerini ölçmek amacıyla 2021 y?l?nda geli?tirilmis? özgün bir psikometrik araçtır. Ölçek, modern ya?amdaki dijital ba??ml?l???n ve internet eri?iminin kesintiye u?ramas?na kar?? duyulan korkunun (Netlessfobi) psikolojik sonuçlar?n? de?erlendirmek için tasarlanm??tır. Ölçe?in geli?tirilmesi a?amas?nda, yap? geçerlili?i ve güvenilirli?i kanıtlanm?? olup, psikometrik özelliklerinin incelenmesi akademik bir yay?nda detaylandırılm??tır.

Anahtar Kelimeler

Netlessfobi, ?nternet Ba??ml?l???, **Nomofobi**, Psikometrik Özellikler, Ölçek Geli?tirme, Kayg?.

Yazarlar

Kanbay, Y., F?rat, M., Akçam, A., Ç?nar, S., ve Özbay, Ö.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, bireylerin internet ba?lant?s? olmadan kalma korkusu olarak tan?mlanan **netlessfobi** düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu araç, dijitalle?en dünyada internet eri?iminin olmamas? durumunda ortaya ç?kan bili?sel, duygusal ve davran??sal tepkileri saptamay? hedefler. Elde edilen veriler, bu spesifik fobi türünün yayg?nl???n? ve klinik düzeydeki etkilerini belirlemede ara?tırmacılara ve klinisyenlere yardımcı olmay? amaçlamaktadır.

Netlessfobi, günümüzde yayg?nla?an dijital cihazlara ve sürekli ba?lant? ihtiyac?na ba?l? olarak geli?en bir anksiyete türüdür. Ölçek, bu yeni nesil fobinin boyutlar?n? do?ru bir ?ekilde tanımlayarak, ilgili psikolojik müdahale stratejilerinin geli?tirilmesine zemin hazırlamaktadır.

Yap?

Ölçülen yap?, bireyin internet ba?lant?s?n?n olmamas? veya eri?imin engellenmesi durumunda deneyimledi?i yo?un kayg?, panik ve huzursuzluk hali olarak tan?mlanan **Netlessfobi** kavramıdır. Bu yap?, cep telefonu yoklu?u korkusu olarak bilinen daha geni? bir kavram olan Nomofobi ile yak?ndan ilgilidir, ancak F?rat Netlessfobi Ölçe?i spesifik olarak internet eri?imine duyulan ba??ml?l???n yaratt??? korkuya odaklanmaktadır.

Ölçe?in psikolojik temeli, bireyin sosyal ya?am, i? veya e?lence gibi temel ihtiyaçlar?n? internet üzerinden kar??lama beklentisinin kar??lanamamas? durumunda ortaya ç?kan kontrol kayb? hissi üzerine kuruludur. Bu duygu durumu, bili?sel çarpıtmalar ve fizyolojik anksiyete belirtileri ile

karakterize edilir.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlili?i, hem yap? geçerlili?i hem de iç geçerlili?i yöntemleri kullan?larak kapsaml? bir ?ekilde incelenmi?tir. Yap? geçerlili?ini belirlemek amac?yla iki temel istatistiksel yöntem kullan?lm??t?r:

Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA): Ölçe?in temel boyutlar?n? ke?fetmek ve maddelerin hangi faktör alt?nda topland???n? belirlemek için uygulanm??t?r.

Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA): AFA ile elde edilen faktör yap?s?n?n, farklı bir örneklem üzerinde veriye ne kadar uydu?unu test etmek için kullan?lm??t?r.

?ç geçerlili?in tespiti için ise alt grup ve üst grup kar??la?t?rmalar? yap?lm??t?r. Bu kar??la?t?rmalar, ölçek maddelerinin netlessfobi düzeyi yüksek olan bireyler ile dü?ük olan bireyleri ba?ar?l? bir ?ekilde ay?rt edebildi?ini göstermi?tir.

Güvenirlik

Güvenilirlik çal??malar? kapsam?nda, ölçe?in iç tutarlılı???n? ve zamana kar?? kararlılı???n? de?erlendirmek üzere çe?itli istatistiksel analizler yap?lm??t?r:

?ç Tutarlılık: Ölçe?in maddelerinin birbiriyle ne kadar tutarlı oldu?unu ölçmek amac?yla Cronbach alfa (α) güvenilirlik katsay?s? hesaplanm??t?r. Yüksek alfa de?erleri, ölçe?in iç tutarlılı???n?n güçlü oldu?unu göstermi?tir.

Zaman ?çindeki Kararlılık: Ölçe?in tekrarlı ölçümlerde istikrarlı sonuçlar verip vermedi?ini test etmek amac?yla **test-tekrar test** tutarlılık analizleri gerçekte?irilm?tir. Bu analizler, ölçe?in farklı zamanlarda uyguland???nda benzer sonuçlar üretti?ini do?rulam??t?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sall geçerlili?ini incelemek için kullan?lan faktör analizi, ölçe?in psikometrik sa?lamlı???n? kan?tlam??t?r. İlk a?amada, ölçek maddelerinin kuramsal yap?y? ne ölçüde yansıtt???n? belirlemek üzere **aç?mlay?c? faktör analizi** (AFA) kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçe?in muhtemel boyut say?s?n? ve maddelerin faktör yüklerini ortaya ç?karm??t?r.

?kinci a?amada, do?rulay?c? faktör analizi (DFA) uygulanarak, ke?fedilen faktör yap?s?n?n teorik beklentilerle ve veri uyumuyla ne kadar örtü?tü?ü incelenmi?tir. DFA sonuçlar?, ölçe?in netlessfobi yap?s?n? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil eden güçlü bir faktör yap?s?na sahip oldu?unu göstermi?tir.

Enstrüman

Test Türü: Özgün Geliştirme Ölçe?i

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme. Yanıtlar şu şekildedir: 1 = "Hiç Katılmıyorum", 2 = "Katılmıyorum", 3 = "Orta Düzeyde Katılıyorum", 4 = "Katılıyorum", 5 = "Tamamen Katılıyorum".

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yetişkin Popülasyon

Yaş Grubu: Yetişkinler

Popülasyon Detayları: Orijinal geliştirme çalışması genellikle üniversite öğrencileri veya genel yetişkin örneklemini üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Bireysel raporlama (Self-report) envanteri.

Anahtar Kelimeler

Dijital Kaygı, İnternet Fobisi, Yapı Geçerliliği, Güvenilirlik, Psikolojik Ölçek.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Yalçın Kanbay

Yazar ORCID Tanıtıcıları: Bilinmiyor

İletişim E-posta Adresi: yalcinkanbay@gmail.com

Yazın Adresi: Bilinmiyor

İzinler & Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2021

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar (Yalçın Kanbay) ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve ticari olmayan araştırmalar için izin talep edilmelidir.

Referanslar

Kanbay, Y., F?rat, M., Akçam, A., Çınar, S., & Özbay, Ö. (2021). Development of F?rat

Netlessphobia Scale and investigation of its psychometric properties. *Perspectives in Psychiatric Care*, 1-9. <https://doi.org/10.1111/ppc.12924>

Ölçeğin orijinal makale bağlantısı: onlinelibrary.wiley.com

Ölçeğin orijinal PDF dokümanı burada indirilebilir: [firat-netlessfobi-olceginin-gelistirilmesi-ve-psikometrik-ozelliklerinin-incelenmesi-toad.pdf](#)

Fırat Netlessfobi Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuştur ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

İnternet bağlantısı olmayan yerlerde huzursuzlanırım.

Sık sık internet bağlantım olup olmadığımı kontrol ederim.